

Sygn. akt VIII U 1968/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Andrzejewska
Protokolant:	Mirosława Wandachowicz

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2018 r. w Gliwicach

sprawy H. J. (J.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania H. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 12 października 2017 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Małgorzata Andrzejewska

VIII U 1968/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 października 2017r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22 września 2017r. odmówił ubezpieczonemu H. J. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury zgodnie z art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz.U. z 2017r., poz. 1183 z późn. zm.). Organ rentowy wskazał też w decyzji na przepis art. 114 powołanej ustawy.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji domagając się ustalenia zarobków w oparciu o dokumenty z akt emerytalnych oraz akt osobowych i zmiany zaskarżonej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od dnia(...)

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia ustalono, w oparciu o zarobki z lat 1986-1988, na 316,60%.

Ubezpieczony H. J. w dniu 19 maja 2015r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie t.j.: Dz.U. z 2017r., poz. 1183 z późn. zm.).

Do wniosku nie dołączył żadnych dokumentów.

Decyzją z dnia 17 czerwca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury wskazując, iż ubezpieczony nie udokumentował zarobków po przyznaniu emerytury.

Ubezpieczony w dniu 15 lipca 2016r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ponowny wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej.

Do wniosku dołączył Zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez (...) S.A. obejmujące wynagrodzenie z KWK (...) w K. za lata 1985-1989.

Decyzją z dnia 10 lipca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury wskazując, iż nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekracza 250%.

W dniu 28 grudnia 2016r. ubezpieczony złożył kolejny wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej.

Do wniosku dołączył Zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez (...) S.A. obejmujące wynagrodzenie z KWK (...) w K. za lata 1974-1984 oraz pismo (...) S.A. informujące o braku dokumentacji płacowej sprzed 1974r.

Decyzją z dnia 9 stycznia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury wskazując, iż nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekracza 250%.

W dniu 25 września 2017r. ubezpieczony złożył kolejny wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej.

W treści wniosku powołał nową okoliczność – konieczność powołania biegłego z zakresu emerytur i rent celem ustalenia szacunkowego wynagrodzenia.

Zaskarżoną decyzją z dnia 12 października 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury w oparciu o art. 110a ustawy emerytalnej. Organ rentowy wskazał w decyzji na przepis art. 114 ustawy i stwierdził, że po uprawomocnieniu ostatnio wydanej decyzji odmawiającej przeliczenia świadczenia ubezpieczony nie przedłożył żadnych nowych dowodów ani nie zostały ujawnione żadne nowe okoliczności, które mają wpływ na wysokość świadczenia.

Ubezpieczony pracował w KWK (...) w K. od 18 lipca 1957r. do 23 grudnia 1989r. Był on zatrudniony na stanowisku ślusarza pod ziemią.

W aktach emerytalnych ubezpieczonego znajdują się Zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druki (...)) obejmujące wynagrodzenie z KWK (...) w K.:

-za 1985r. wystawione w dniu 12 lutego 1986r. k-8

-za 1989r. wystawione w dniu 20 stycznia 1990r. k-35

-za lata 1986-1988 wystawione w dniu 17 maja 1991r. k-41

-za lata 1985-1989 wystawione w dniu 1 lipca 2016r. k-137

-za lata 1974-1984 wystawione w dniu 10 grudnia 2016r. k-148

Ponadto na k-146 znajduje się pismo (...) S.A. z 15 grudnia 2016r. zawierające informację, iż prawidłowy druk (...) za lata 1985-1989 został wystawiony w lipcu 2016r.

W aktach osobowych ubezpieczonego z KWK (...) znajdują się następujące informacje dotyczące zarobków wraz z okresem za który dane wynagrodzenie przysługiwało:

1. zapisy na kartotece personalnej (dawna okładka akt osobowych):

-od 18 lipca 1957r. poz. XI kat. 39 stawka 60zł

-od 1 marca 1959r. poz. 35 kat. XII stawka 64zł

-od 1 kwietnia 1960r. poz. 29 kat. XIII stawka 72zł

-od 1 stycznia 1968r. poz. 29 kat. XIII stawka 76zł

-od 1 grudnia 1968r. kat. VI stawka 118zł

-od 1 lutego 1974r. kat. VI stawka 148zł

2. karta obiegowa

- od 1 lutego 1974r. kat. VI stawka 148zł

Przyjmując stawkę zasadniczą wynikającą z akt osobowych z KWK (...) wynagrodzenie ubezpieczonego wynosiło w latach od 1958(przyjęty został pierwszy pełny rok pracy) do 1973:

1958r.

$60zł \times 12miesiocy \times 25dni = 18.000zł$, co stanowi 111,28% przeciętnego wynagrodzenia

1959r.

$60zł \times 2miesiące \times 25dni + 64zł \times 10miesiące \times 25dni = 19.000zł$, co stanowi 108,97% przeciętnego wynagrodzenia

1960r.

$64zł \times 3miesiące \times 25dni + 72zł \times 9miesiące \times 25dni = 21.000zł$, co stanowi 112,18% przeciętnego wynagrodzenia

1961r.-1967r.

$72zł \times 12miesiące \times 25dni = 21.600zł$, co stanowi 110,77% przeciętnego wynagrodzenia w 1961r., 107,14% w 1962r., 102,10% w 1963r., 99,12% w 1964r., 96,41% w 1965r., 93,07% w 1966r. i 89,29% w 1967r.

1968r.

$76zł \times 11miesiące \times 25dni + 118zł \times 1miesiąc \times 25dni = 23.850zł$, co stanowi 94,37% przeciętnego wynagrodzenia

1969r.-1973r.

$118zł \times 12miesiące \times 25dni = 35.400zł$, co stanowi 135,70% przeciętnego wynagrodzenia w 1969r., 131,99% w 1970r., 125,10% w 1971r., 117,58% w 1972r. i 105,43% w 1973r.

W dniu 15 października 1966r. ubezpieczony zawarł związek małżeński i od tego momentu przysługiwał mu deputat węglowy w ilości 8 ton, wcześniej jako osoba samotna był uprawniony do deputatu węglowego w ilości 2 ton.

Wynagrodzenie ubezpieczonego wynikające z druków (...) oraz stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia przedstawia się następująco:

rok	wynagrodzenie w złotych	kwota roczna przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy w złotych	stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia w %
1957	podjął pracę od 18.07	(...)	
1958		(...)	
1959		(...)	
1960		(...)	
1961		(...)	
1962		(...)	
1963		(...)	
1964		(...)	
1965		(...)	
1966		(...)	
1967		(...)	
1968		(...)	
1969		(...)	
1970		(...)	

1971		(...)	
1972		(...)	
1973		(...)	
1974	90.928	(...)	237,91
1975	94.496	(...)	201,24
1976	106.501	(...)	207,31
1977	119.184	(...)	216,10
1978	137.494	(...)	234,46
1979	173.890	(...)	272,03
1980	168.584	(...)	232,59
1981	210.297	(...)	227,92
1982	372.974	(...)	267,23
1983	488.092	(...)	281
1984	571.028	(...)	282,61
1985	729.445	(...)	303,86
1986	1.022.393	(...)	353,60
1987	1.152.062	(...)	328,97
1988	1.513.298	(...)	237,54
1989	5.447.645	(...)	219,57

Wyliczając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru organ rentowy za lata 1957-1973 przyjął wynagrodzenie minimalne. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przez organ rentowy na podstawie zarobków z 20 lat wyniósł 213,65%.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o akta emerytalne ubezpieczonego (w załączeniu) oraz akta osobowe (w załączeniu).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań wskazać należy, że decyzjami z dnia 17 czerwca 2015r., 10 lipca 2016r. i 9 stycznia 2017r. wydane zostały przez organ rentowy decyzje odmawiające przeliczenia świadczenia w oparciu o art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz.U. z 2017r., poz. 1183 z późn. zm.).

Przyjmując, że ubezpieczony powołał obecnie nową okoliczność dotyczącą odtworzenia na podstawie dokumentacji pracowniczej zarobków, które nie zostały potwierdzone przez pracodawcę – zastosowanie znajdzie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W przedmiotowej sprawie istota sporu sprowadzała się w związku z tym do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do ponownego obliczenia wysokości emerytury w myśl art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz.U. z 2017r., poz. 1183 z późn. zm.).

Zgodnie z treścią art. 110a wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Zgodnie natomiast z treścią art. 15:

1. Podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

4. W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1)oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;

2)oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;

3)oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz

4)mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

5. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

6. Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe

w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony nie posiada uprawnień do przeliczenia emerytury w oparciu o wskazany przepis art. 110a. Nie zostały spełnione przesłanki określone w tym przepisie. Wyliczony, w oparciu o zarobki ubezpieczonego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie będzie przekraczał 250%.

Ubezpieczony przedstawił zarobki z okresu pracy w KWK (...) z lat 1974-1989, czyli łącznie za 16 lat. Brak zarobków z okresu pracy w KWK (...) za lata 1957-1973, czyli za 17 lat (w tym 16 pełnych lat pracy).

Analizując wysokość przedstawionych przez ubezpieczonego zarobków stwierdzić przede wszystkim należy, że suma uzyskana z wyliczenia stosunku wynagrodzenia do przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w danych latach wynosi 4.103,94%, a zatem do łącznej sumy brakuje 896,06% aby wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przekroczył 250% ($5.000\% : 20 = 250\%$; $5.000\% - 4.103,94\% = 896,06\%$). Oznacza to, że przyjmując wynagrodzenie z 4 lat za które brak zarobków (czyli wybranych z okresu 1957-1973) stosunek tego wynagrodzenia do przeciętnego wynagrodzenia musiałaby wynosić ponad 224,02% za każdy rok ($896,06\% : 4 = 224,02\%$), aby wwpw wyniósł ponad 250%.

Poniżej zostaną przeprowadzone rozważania jak wygadałaby sytuacja w przypadku przyjęcia wyłącznie 7 lat z najkorzystniejszymi zarobkami (wynoszącymi ponad 250%) w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia oraz lat za które pracodawca nie potwierdził wysokości wynagrodzenia. Brak jest zarobków za pełne 16 lat 1958-1973 z KWK (...) (1957r. był niepełnym rokiem pracy w KWK).

I tutaj wskazać należy, że suma uzyskana z wyliczenia stosunku wynagrodzenia do przeciętnego wynagrodzenia wyłącznie z najkorzystniejszych 7 lat (1979, 1982-1987) wynosi 2.089,30% i do łącznej sumy 5.000% brakuje 2.910,70% (za 13 lat) aby wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przekroczył 250% ($5000\% : 20 = 250\%$; $5000\% - 2.089,30\% = 2.910,70\%$). W takiej sytuacji zarobki ubezpieczonego musiałby za pozostałe 13 lat wynosić ponad 2.910,70%, co daje za każdy rok przynajmniej 223,90% ($2.910,70\% : 13 = 223,90\%$) aby suma uzyskana z wyliczenia stosunku wynagrodzenia do przeciętnego wynagrodzenia przekroczyła 250%.

Dodając w takiej sytuacji zarobki z lat 1974, 1978, 1980, 1981, 1988 (kiedy wskaźnik przekraczał wyliczony powyżej 223,90%) uzyskamy sumę zarobków 3.259,72% (za 12 lat). Zatem do łącznej sumy 5.000% brakuje 1.740,28% aby wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przekroczył 250% ($5000\% : 20 = 250\%$; $5000\% - 3.259,72\% = 1.740,28\%$). W takiej sytuacji zarobki ubezpieczonego musiałby za pozostałe 8 lat wynosić ponad 1.740,28%, co daje za każdy rok przynajmniej 217,53% ($1.740,28\% : 8 = 217,53\%$) aby suma uzyskana z wyliczenia stosunku wynagrodzenia do przeciętnego wynagrodzenia przekroczyła 250%.

W ocenie Sądu ubezpieczony nie wykazał jednak w rozpoznawanej sprawie, iż uzyskiwał w okresie 1957-1973 przynajmniej przez 4 lata, zarobki aż w takiej wysokości tzn. stanowiące ponad 224,02% przeciętnego wynagrodzenia, lub też stanowiące ponad 217,53% z tym, że przez aż 8 lat, czyli w wysokości, która umożliwiłaby przeliczenie świadczenia.

Oceniając zarobki ubezpieczonego Sąd podkreśla, że podjął on pracę od dnia 18 lipca 1957r., a więc w tym pierwszym roku pracy w związku z zatrudnieniem od sierpnia nie otrzymywał nawet wynagrodzenia za cały rok z tytułu pracy na Kopalni (...). Zatem za ten rok zarobki z pewnością kształtowały się na bardzo niskim poziomie w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za cały rok. W pierwszych latach pracy ubezpieczony też na pewno nie osiągał wysokich zarobków zwłaszcza, że nawet w latach, za które są udokumentowane jego zarobki tj. od 1974r. ich stosunek do przeciętnego wynagrodzenia nawet nie we wszystkich latach wynosił ponad 250%. Powyżej 250% zarobek osiągnął tylko przez 7 lat w okresie za który są udokumentowane jego zarobki tj. z 16 lat pracy na kopalni. Dodać również należy, że od otrzymywanych przez górników nagród tj. 13-stki i nagrody jubileuszowej w latach 1957-1973, zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami, nie odprowadzano składek na ubezpieczenia społeczne, a więc nie mogą one zostać uwzględnione przy ustalaniu wynagrodzenia służącego do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru.

Nagroda 14-stka przysługiwała górnikom dopiero od 1974r., a więc nie przysługiwała ona ubezpieczonemu w spornym okresie.

Ubezpieczony domagał się dopuszczenia dowodu z opinii biegłego celem ustalenia wysokości wynagrodzenia w latach za które pracodawca nie był w stanie potwierdzić jego zarobków. W ewentualnej opinii biegły mógłby jednak doliczyć do wynagrodzenia zasadniczego pracownika wyłącznie wynagrodzenie z Karty Górnika oraz deputat. Z tym, że ubezpieczony zawarł związek małżeński w październiku 1966r., a więc dopiero od tego momentu otrzymywał deputat w ilości 8 ton rocznie, wcześniej jako kawaler miał deputat w wysokości 2 ton rocznie. Odnośnie natomiast wynagrodzenia z Karty Górnika to w związku z tym, że ubezpieczony zatrudniony jako ślusarz nie miał żadnych dniówek przodkowych (ZUS na wysokość emerytury nie zaliczył mu dniówek z przelicznikiem 1,8 tylko 1,5) nie można przyjąć aby otrzymywał on specjalne wynagrodzenie z Karty Górnika dla pracowników zatrudnionych w przodkach tj. w najwyższej wysokości – 20%, tylko 5% po 3 miesiącach pracy na dole, 10% do 5 roku pracy i 15% po 5 latach pracy (Uchwała Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1949r. w sprawie szczególnych przywilejów dla górników w górnictwie węglowym M.P. z 1949r., nr A-100, poz. 1175 ze zmianą wynikającą z Uchwały nr 326 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1957r. w sprawie rozszerzenia przywilejów dla pracowników górnictwa M.P. z 1957r., nr 69, poz. 423). Następnie Protokołem dodatkowym nr 265/PW z dnia 5 grudnia 1968r. do Zbiorowego Układu Pracy Zawartego pomiędzy Ministrem Górnictwa i Energetyki i Związkami Zawodowymi (...) z dnia 15 kwietnia 1957r. wprowadzono kwotową stawkę wynagrodzenia z Karty Górnika i w przypadku ubezpieczonego, który był wynagradzany według kat. VI i przy stażu pracy ponad 5 lat wynosiła ona 11,40zł z tytułu pracy poza przodkiem (rocznie 3.420zł). Deputat węglowy wynosił 500zł za 1 tonę do 1 stycznia 1971r. (rocznie za 2 tony 1.100zł, za 8 ton 4.000zł), a potem 550zł za 1 tonę (rocznie za 8 ton 4.400zł).

Wynagrodzenie zasadnicze ubezpieczonego w latach 1958-1973 wynosiło od 89,29% do 135,70% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku, a zatem doliczenie specjalnego wynagrodzenia z Karty Górnika i deputatu węglowego nie spowoduje, iż wynagrodzenie będzie wynosić ponad 224% przeciętnego wynagrodzenia (przez 4 lata) lub ponad 217% (przez 8 lat).

Ponadto zwrócić należy uwagę, że do ustalenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie dowodów pośrednich uwzględnia się tylko takie składniki wynagrodzenia, które są składnikami przysługującymi bez żadnych warunków, były pewne, stałe i wypłacane w danym okresie w określonej wysokości. W sprawie nie zostało w żaden sposób wykazane, że są podstawy do uwzględnienia różnych dodatków do wynagrodzenia górnika takich jak: premia, dodatek za pracę w nadgodzinach, dodatek za pracę w niedzielę i święta, za pracę w przodku oraz w porze nocnej, dodatek zmianowy czy też inne dodatki, do których ewentualnie mógł być uprawniony ubezpieczony – brak jest bowiem dokumentów potwierdzających czy faktycznie takie dodatki i w jakiej wysokości oraz przez jaki okres H. J. je otrzymywał. Strona odwołująca nie powołała też żadnych okoliczności faktycznych związanych z ewentualnym otrzymywaniem przez ubezpieczonego takich dodatków.

Z podanych powyżej przyczyn Sąd oddalił zgłoszony przez pełnomocnika ubezpieczonego wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego celem ustalenia wysokości zarobków ubezpieczonego w spornym okresie – art. 217 § 3 k.p.c. Przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, w której biegły dokonałby szczegółowego matematycznego wyliczenia wynagrodzenia ubezpieczonego za sporny okres, w oparciu o dokumenty z akt emerytalnych i akt osobowych oraz przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów płacowych w górnictwie, nie doprowadziłoby bowiem do uzyskania na tyle korzystnych zarobków, aby możliwa stała się zmiana dokonanej przez Sąd ustalenia, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekracza 250%.

Mając zatem na uwadze powyższe ustalenia i rozważania Sąd uznając zaskarżoną decyzję za prawidłową, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

(-) SSO Małgorzata Andrzejewska